

חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום),

תש"י — 1950*

פרק ראשון : כללי

1. בחוק זה —

פירושים

„שירות צבאי“ ו„שירות“ פירושו —

(א) שירות בצבא-הגנה לישראל ;

(ב) לגבי התקופה מיום י"ז בכסלו תש"ח (30 בנובמבר 1947) עד יום כ"ט

בכסלו תש"ט (31 בדצמבר 1948) — כל שירות אחר ששר הבטחון הכריז

עליו, באכרזה שפורסמה ברשומות, כשירות צבאי לצורך חוק זה ;

„חייל“ פירושו — אדם בשירות צבאי ;

„חייל משוחרר“ פירושו — אדם ששירת בשירות צבאי ושוחרר מהשירות ;

„חייל שנספה במערכה“ ו„נספה“ פירושו — חייל או חייל משוחרר, שמת

כוצאה מחבלה, ממחלה או מהחמרת מחלה, שאירעו בתקופת שירותו עקב שירותו ;

„נצרך“ פירושו — אדם שאינו מסוגל להשתכר למחיתו ואין לו הכנסה כדי

מחיתו ;

„עומד ברשות עצמו“ פירושו — אדם שמלאו לו שמונה עשרה שנה ואיננו

נצרך ;

„בן משפחה“ של חייל שנספה במערכה פירושו —

(א) מי שהיתה אשתו של הנספה ביום מותו, ובכלל זה אשה שלפני מות

הנספה גרה יחד עמו וביום מותו היתה ידועה בציבור כאשתו — כל עוד

לא נישאה לאחר (להלן — „אלמנה“) ;

(ב) ילדו של הנספה, ובכלל זה ילד חורג וילד מאומץ — שטרם מלאו לו

שמונה עשרה שנה (להלן — „יתום“) ;

(ג) הורו של הנספה, והוא אחד מאלה :

(1) אב נצרך שטרם מלאו לו חמישים שנה ;

(2) אב שמלאו לו חמישים שנה, ואין לו הכנסה כדי מחיתו ;

(3) אם שאין לה הכנסה כדי מחיתה

(להלן — „שפול“) ;

(ד) אחיו או אחותו של הנספה, יתומים מאב ומאם, שטרם מלאו להם

שמונה עשרה שנה ואין להם אח או אחות העומדים ברשות עצמם,

ואשר —

* נתקבל בכנסת ביום כ"ו בתמוז תש"י (11 ביולי 1950). הצעת החוק ודברי הסבר נתפרסמו בהצעות חוק 87 מיום ט"ו באדר תש"י (5.3.50), עמ' 127.

- (1) נתינתו לפני מותו של הנספה, ומחסורם היה על הנספה סמוך לפני מותו, ואין להם הכנסה כדי מחיתם ; או
- (2) נתינתו לאחר מותו של הנספה, ואין להם הכנסה כדי מחיתם (להלן — "אח") ;

"זכאי" פירושו — מי שזכאי לתגמולים לפי חוק זה.
 "מקבל" פירושו — מי שמקבל תגמולים לפי חוק זה.

2. לצורך חוק זה, חייל או חייל משוחרר שחלה במחלה בתקופת שירותו ומת כתוצאה מאותה מחלה לפני תום שבע שנים מיום שחלה בה, ויש יסוד להניח כי חלה באותה מחלה עקב שירותו, רואים אותו כמי שמת עקב שירותו, אלא אם כן הוכח היפוכו של דבר ; אולם הוראה זו לא תחול, אלא אם הוגשה בקשה לתגמול מחמת מותו לפני תום ששה חדשים מיום המוות.
3. (א) חייל שרשות צבאית מוסמכת העידה עליו, בתעודה בחתימת ידה, שנעלם ביום פלוני עקב שירותו ומאו לא נודעו עקבותיו, רואים אותו, לצורך חוק זה, כאילו מת באותו יום עקב שירותו.
 (ב) "רשות צבאית מוסמכת", פירושו, בסעיף זה — קצין בצבא-הגנה לישראל ששר הבטחון מינה אותו להיות רשות צבאית מוסמכת לצורך סעיף זה.
4. (א) שר הבטחון ימנה קצין תגמולים או קציני תגמולים לצורך חוק זה.
 (ב) הודעה על מינוי קצין תגמולים ועל כתבתו תפורסם ברשומות.
5. (א) שר המשפטים ימנה ועדת ערעור או ועדות ערעור לצורך חוק זה.
 (ב) ועדת ערעור תהיה של שלושה חברים. כיושב ראש הועדה ימונה שופט בית משפט מחוזי או שופט שלום. לפחות אחד מחברי הועדה האחרים יהיה רופא מוסמך.
 (ג) הודעה על מינוי ועדת ערעור ועל כתבתה תפורסם ברשומות.
6. (א) לקצין תגמולים ולועדת ערעור נתונות סמכויות כסמכויותיה של ועדת חקירה, שנתמנתה לפי פקודת ועדות החקירה ; ושהוענקו לה כל הסמכויות שאפשר להעניק לוועדת חקירה כזאת לפי סעיף 5 לפקודה האמורה.
 (ב) קציני התגמולים וועדות ערעור לא יהיו קשורים בדקדוקי דיון ובדיני ראייה, אלא יפעלו בדרך שתיראה להם כמועילה ביותר לבירור השאלות העומדות לדיון.

פרק שני : שיעורי תגמולים

7. (א) אלמנה של נספה שאין אחריו יתומים, או אלמנה של נספה שיש אחריו יתומים אך הם אינם סמוכים על שולחנה — ישולם לה, תקופת זמן כמפורט בסעיף קטן (ב), תגמול חדשי כמחציתו של סך-כל הסכומים האלה :
- (1) חמש עשרה לירות ;
 (2) תוספת יוקר בשיעור תוספת היוקר החדשית הנהוגה אותה שעה

³ חוקי א"י כרך א', פרק כ"א, עמ' 182.

לגבי עובד מדינה נשוי שאין לו ילדים, ושמשכורת היסוד החדשית שלו היא חמש עשרה לירות.

(ב) לאלמנה כאמור ישולם תגמול חדשי בשיעור הנזכר בסעיף קטן (א) —

(1) כל ימי חייה — אם לפני יום מות הנספה מלאו לה ארבעים וחמש שנה;

(2) ששה חדשים — אם לפני יום מות הנספה מלאו לה שלושים שנה, אך לא מלאו לה ארבעים וחמש שנה;

(3) שלושה חדשים — אם לפני יום מות הנספה לא מלאו לה שלושים שנה.

(ג) אלמנה שחלה עליה פסקה (2) או (3) לסעיף קטן (ב) והיא נצרכת — ישולם לה, תגמול חדשי הנזכר בסעיף קטן (א) כל עוד היא נצרכת, גם לאחר שעברה התקופה שבה היא זכאית לפי סעיף קטן (ב).

8. אלמנה של נספה שיש אחריו יתומים והם סמוכים על שולחנה — ישולם לה תגמול חדשי כמפורט בזה:

(א) היה מספר היתומים לא יותר מארבעה — שלושה רבעים מסך-כל הסכומים האלה:

(1) חמש עשרה לירות;

(2) שתי לירות בעד כל יתום הסמוך על שולחנה;

(3) תוספת יוקר בשיעור תוספת היוקר החדשית הנהוגה אותה שעה לגבי עובד מדינה נשוי שיש לו ילדים כמספר היתומים הסמוכים על שולחנה, ושמשכורת היסוד החדשית שלו לחודש שווה לסך-כל הסכומים הנזכרים בפסקות (1) ו-(2).

(ב) היה מספר היתומים יותר מארבעה — כשיעור הנזכר בפסקה (א), בתוספת שתי לירות לכל יתום שלמעלה מארבעה.

9. (א) בעד יתום של נספה שאין סעיפים 8, 11 ו-13 חלים לגביו, וכן בעד אח של נספה — ישולם למי שהיתום או האח נתון להשגחתו תגמול חדשי כמחציתו של סך-כל הסכומים האלה:

(1) שתיים עשרה לירות;

(2) תוספת יוקר בשיעור תוספת היוקר החדשית הנהוגה אותה שעה לגבי עובד מדינה, שמשכורת היסוד החדשית שלו היא שתיים עשרה לירות ושאינו בני משפחה שבעדם משתלמת תוספת יוקר נוספת.

(ב) היה היתום או האח, כאמור, נתון להשגחתו של מוסד חינוכי, רשאי קצין תגמולים להורות, כי ישולם בעדו לאותו מוסד, במקום התגמול האמור בסעיף קטן (א), תגמול כשיעור דמי החזקתו של היתום או האח במוסד הזה, ובלבד שלא יעלה על התגמול המגיע לאלמנה לפי סעיף 7 (א).

10. (א) שכולים שאין להם ילדים העומדים ברשות עצמם — ישולם לכל אחד מהם תגמול חדשי כשליש מסך-כל הסכומים האלה:

תגמולים
לאלמנה עם
יתומים

תגמולים בעד
יתומים ואחים

תגמולים
לשכולים

(1) שבע עשרה לירות ;

(2) תוספת יוקר בשיעור תוספת היוקר החדשית הנהוגה אותה שעה לגבי עובד מדינה נשוי שיש לו ילד אחד, ושמשכורת היסוד החדשית שלו לחודש היא שבע עשרה לירות.

(ב) שכולים שאין להם אלא ילד אחד העומד ברשות עצמו — ישולם לכל אחד מהם תגמול חדשי כמחצית התגמול החדשי המגיע לשכול על פי סעיף קטן (א).

(ג) שכולים שאין להם אלא שני ילדים העומדים ברשות עצמם — ישולם לכל אחד מהם תגמול חדשי כרבע התגמול החדשי המגיע לשכול על פי סעיף קטן (א).

(ד) שכול שבן זוגו אינו בחיים, ואין לו ילדים העומדים ברשות עצמם — ישולם לו תגמול חדשי כתגמול החדשי המגיע לאלמנה על פי סעיף 7 (א).

(ה) שכול שבן זוגו אינו בחיים, ואין לו אלא ילד אחד העומד ברשות עצמו — ישולם לו תגמול חדשי כמחצית התגמול החדשי המגיע לשכול על פי סעיף קטן (ד).

(ו) שכול שבן זוגו אינו בחיים, ואין לו אלא שני ילדים העומדים ברשות עצמם — ישולם לו תגמול חדשי כרבע התגמול החדשי המגיע לשכול על פי סעיף קטן (ד).

11. (א) שכולים זכאים הגרים יחד, ויתומיו של הנספה סמוכים על שולחנם — ישולם לשניהם ביחד, במקום התגמול שהם זכאים לו על פי סעיף 10, תגמול חדשי המגיע על פי סעיף 8 לאלמנה של נספה שיש אחריו יתומים הסמוכים על שולחנה — כמספר היתומים הסמוכים על שולחן השכולים ועוד אחד.

(ב) שכולים זכאים שאינם גרים יחד, ויתומיו של הנספה סמוכים על שולחנו של אחד מהם או מקצתם על שולחנו של האחד ומקצתם על שולחנו של השני — ישולם לכל אחד מהם, במקום התגמול שהוא זכאי לו על פי סעיף 10, תגמול חדשי שייקבע על ידי קצין התגמולים, ובלבד שסך-כל התגמולים החדשיים שישולם לשניהם ביחד יהיה שווה לתגמול החדשי שהם היו זכאים לו לפי סעיף קטן (א), אילו גרו יחד.

(ג) שכול זכאי, שיתומיו של הנספה סמוכים על שולחנו, ובן-זוגו אינו בחיים — ישולם לו, במקום התגמול שהוא זכאי לו על פי סעיף 10, תגמול חדשי כתגמול החדשי המגיע על פי סעיף 8 לאלמנה של נספה שיש אחריו יתומים הסמוכים על שולחנה כמספר היתומים הסמוכים על שולחנו של השכול.

12. הניח אחריו הנספה סב או סבה שמחסורם היה עליו סמוך לפני מותו, רשאי קצין תגמולים להורות שישולם לכל אחד מהם תגמול שלא יעלה על ארבע לירות לחודש.

13. אלמנה של נספה שנישאה לאחר, ויתומי הנספה סמוכים על שולחנה, — ישולם לה מיום נישואיה בעד היתומים הסמוכים על שולחנה תגמול חדשי כהפרש שבין התגמול החדשי שהיתה זכאית לו אלמלא נישאה ובין התגמול החדשי המגיע לאלמנה על פי סעיף 7 (א).

פרק שלישי: הענקות אחרות

14. היתה אלמנתו של נספה הרה ביום מותו — תשולם לה לאחר החודש השני להריונה הענקה מיוחדת בסך שלושים לירות; סך זה ישולם לה ככל האפשר בשני שיעורים, אחד בתקופת הריונה והשני סמוך ללידה.

הענקה מיוחדת
בקשר ללידה

15. (א) כל בן משפחה של נספה, המקבל תגמולים או שבעדו מקבלים תגמולים, יהיה מבוטח מפני מחלה.

ביטוח מפני
מחלה

(ב) בן משפחה כאמור המבוטח מפני מחלה לפי תנאים שאושרו על ידי קצין תגמולים, ישתתף אוצר המדינה בהוצאות הביטוח בסכום שייקבע בתקנות.

(ג) בן משפחה שאיננו מבוטח כאמור, יבוטח מפני מחלה על ידי קצין תגמולים; וקצין התגמולים יהיה רשאי לנכות מהתגמול החדשי המגיע למבוטח, או בעדו, את הפרש שבין כל הוצאות הביטוח ובין הסכום שנקבע בתקנות כסכום השתתפותו של אוצר המדינה בהוצאות הביטוח.

פרק רביעי: פייגים לזכות התגמול

16. לא ישולם תגמול לבן משפחה של נספה שמותו נגרם על ידי התנהגות רעה חמורה של הנספה; אך קצין תגמולים רשאי, אם אותו בן משפחה הוא נצרך, לשלם לו תגמול שייראה בעיני קצין התגמולים, ובלבד שלא יעלה על התגמול שאותו בן משפחה היה זכאי לו, אלמלא הוראות סעיף זה.

התנהגות רעה
חמורה

17. לא פרנס מקבל את בני משפחתו של נספה שהוא חייב במוזנותיהם, או הנחונים להשגחתו — רשאי קצין תגמולים ליטול לידיו את התגמול, כולו או מקצתו, ולהשתמש בו לטובת אותם בני משפחה, או להורות שממונה מטעם קצין התגמולים יעשה זאת.

נטילת תגמול
במסרים
ססוימים

18. מקבל המרצה עונש מאסר — לא ישולם לו תגמול בתקופת מאסרו; אך קצין התגמולים רשאי להורות שהתגמול המגיע לו, כולו או מקצתו, ישולם למי שהמקבל חייב במוזנותיו או למי שנתון להשגחתו.

מקבל תגמול
המרצה עונש
מאסר

19. חייל שרשות צבאית מוסמכת העידה עליו כאמור בסעיף 3, ונזכח קצין תגמולים, על יסוד ראיות שבידו, כי אותו חייל הוא בחיים — יופסקו התגמולים לבני משפחתו מיום שיחליט עליו קצין התגמולים.

הפסקת התגמול
לבני משפחתו
של נערך

20. בן משפחה של נספה המקבל תגמול לפי חוק זה, לא יהיה זכאי לתגמול נוסף, בשל היותו בן משפחה של נספה אחר.

תגמול אחר
כלכד

21. (א) מגיע לפי חוק זה בשל מותו של נספה תגמול לבן משפחתו או בעד בן משפחתו של הנספה, ואותו בן משפחה זכאי בשל מות הנספה הזה לפיצויים על פי חוק אחר, יחולו הוראות אלה:

תגמול חדשי
ופיצויים לפי
חוק אחר

(1) מותר לנקוט בצעדים משפטיים, כדי לזכות בתגמולים לפי חוק זה וכן בפיצויים לפי החוק האחר, אך לא ייגבו תגמולים לפי חוק זה ופיצויים לפי החוק האחר כאחד.

(2) שולמו לבן המשפחה או בעדו תגמולים לפי חוק זה, זכאית המדינה להיות מפוצה בעד תגמולים אלה, מידי האדם שעליו מוטלת החובה לשלם לאותו בן משפחה את הפיצויים לפי החוק האחר, עד לסכום אותם הפיצויים.

(ב) בסעיף זה, "פיצויים לפי חוק אחר" פירושו — פיצויים על נזקים אזרחיים או פיצויים לפי פקודת הפיצויים לעובדים, 1947¹ או דיה.

22. (א) מקבל, — פרט למקבל על פי סעיף 8 — שהכנסתו החדשית בתקופת חשבון מסויימת עלתה בממוצע על 60% מהסכום הקובע, ולא עלתה על 80% מהסכום הקובע — יופחתו תגמוליו בכל חודש של תקופת החשבון שלאחר התקופה האמורה בסכום השווה ל-25% מהכנסתו החדשית האמורה.

(ב) מקבל, — פרט למקבל על פי סעיף 8 — שהכנסתו החדשית בתקופת חשבון מסויימת עלתה בממוצע על 80% מהסכום הקובע — יופחתו תגמוליו בכל חודש של תקופת החשבון שלאחר התקופה האמורה בסכום השווה ל-25% מהכנסתו החדשית האמורה ובסכום נוסף השווה ל-1% מהכנסתו החדשית האמורה לכל 4% שבהם עלתה הכנסתו החדשית האמורה על 80% מהסכום הקובע.

(ג) מקבל על פי סעיף 8, שהכנסתו החדשית בתקופת חשבון מסויימת עלתה בממוצע על 80% מהסכום הקובע ולא עלתה על הסכום הקובע — יופחתו תגמוליו בכל חודש של תקופת החשבון שלאחר התקופה האמורה בסכום השווה ל-25% מהכנסתו החדשית האמורה.

(ד) מקבל על פי סעיף 8, שהכנסתו החדשית בתקופת חשבון מסויימת עלתה בממוצע על הסכום הקובע — יופחתו תגמוליו בכל חודש של תקופת החשבון שלאחר התקופה האמורה בסכום השווה ל-25% מהכנסתו החדשית האמורה ובסכום נוסף השווה ל-1% מהכנסתו החדשית האמורה לכל 4% שבהם עלתה הכנסתו החדשית האמורה על הסכום הקובע.

(ה) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) (ב), (ג) ו-(ד), לא יופחתו תגמוליו של מקבל אלא:

(1) בשיעור שלא יעלה על 75% מהתגמולים שהיה זכאי להם אלמלא הוראות סעיף זה, או

(2) עד כדי כך, שסכום התגמולים, לאחר הפחתה בצירוף הכנסתו החדשית, כאמור, יהיה שווה לתגמולים שהיה זכאי להם אלמלא הוראות סעיף זה, בצירוף —

1. 80% מהסכום הקובע — אם הוא מקבל על פי סעיף 8, או

2. 60% מהסכום הקובע, אם הוא מקבל על פי סעיף אחר;

הכל לפי ההפחתה הקטנה יותר.

(ו) בסעיף זה —

"הכנסה" פירושו — הכנסה מכל מקור שהוא, פרט לתגמולים לפי חוק זה;

¹ ע"ר סס' 1604 מיום 16.8.47, חוס' 1, עמ' 158.

„תקופת חשבון“ פירושו — תקופה של ששה חדשים מיום 1 באפריל עד יום 30 בספטמבר או מיום 1 באוקטובר עד יום 31 במרס ;
„הסכום הקובע“ פירושו — סך-כל הסכומים האלה :

(1) שתיים עשרה לירות ;

(2) תוספת יוקר בשיעור תוספת היוקר החדשית הנהוגה אותה שעה לגבי עובד מדינה שמשכורת היסוד החדשית שלו היא שתיים עשרה לירות, ושאינן לו בני משפחה שבעדם משתלמת תוספת יוקר נוספת.

פרק חמישי : סדרי תביעה

23. (א) התובע תגמול או הענקה מיוחדת לפי חוק זה, יגיש בקשה לקצין תגמולים. בקשות
(ב) קצין התגמולים ידון ויפסוק בכל בקשה בהקדם ככל האפשר, ויודיע את החלטתו מיד בדואר רשום לתובע ; ואם החליט שאין התובע זכאי לתגמול או להענקה, יציין בהודעה את הנימוקים להחלטתו.

24. קצין תגמולים שלא פסק בענין הבקשה לתגמול תוך שלושים יום מיום הגשתה, רשאי להורות מדי חודש בחדשו, עד שיפסוק בבקשה, כי יינתן מאוצר המדינה לתובע מילווה בסכום שלא יעלה על התגמול הנתבע בבקשה. מילווה לתובע
עד לפתו
החלטה

25. (א) תובע הרואה עצמו נפגע על ידי כל החלטה שהיא של קצין תגמולים, רשאי לערער עליה לפני ועדת ערעור תוך שלושים יום מיום שבו הגיעה אליו ההודעה על החלטת קצין התגמולים. ערעור

(ב) הערעור יוגש לוועדת הערעור בכתב בשני העתקים. הועדה תשלח העתק אחד לקצין התגמולים שעל החלטתו מערערים.

(ג) ועדת הערעור רשאית לאשר את החלטת קצין התגמולים או לשנותה.

(ד) תובע שהגיש ערעור לוועדת ערעור רשאי לבוא לפנייה, הוא או בא-כוחו או הוא ובא כוחו, ולטעון את טענותיו.

(ה) אדם הבא לפני ועדת ערעור כבא-כוחו של תובע, לא יהיה זכאי לשכר טרחה אלא באישור ועדת הערעור על פי בקשתו, ובשיעור שתקבע ועדת הערעור.
(1) ועדת ערעור תתן נימוקים להחלטתה.

(2) יושב ראש ועדת הערעור ישלח בדואר רשום העתק החלטת הועדה לתובע ולקצין התגמולים.

(ח) החלטת ועדת הערעור היא סופית.

26. (א) הזכות להגיש בקשה כאמור בסעיף 23 מתיישנת — חתישנות תביעה

(1) כתום חמש שנים מיום מותו של הנספה — לגבי תביעת תגמול על פי סעיף 7 (ג) על ידי אלמנה של נספה שלפני יום מותו מלאו לה ארבעים שנה ;

(2) כתום שני שנים מהתאריך הקובע — לגבי תביעת תגמול על פי סעיף

7 (ג) על ידי אלמנה של נספה שלפני יום מותו מלאו לה שלושים שנה, אך לא מלאו לה ארבעים שנה ;

(3) כתום שנה מהתאריך הקובע — לגבי תביעת תגמול על פי סעיף 7 (ג) על ידי אלמנה של נספה שלפני יום מותו לא מלאו לה שלושים שנה ;

(4) כתום שנה מיום מותו של הנספה — לגבי תביעת תגמול על פי סעיף 7 (א) ו- (ב) על ידי אלמנה שפסקות (2) או (3) לסעיף 7 (ב) חלות עליה ;
(5) כתום ששה חדשים מיום הלידה — לגבי תביעת הענקה מיוחדת על פי סעיף 14.

(ב) בסעיף זה "התאריך הקובע" פירושו —

(1) לגבי אלמנה של נספה שמת לאחר שחוק זה נכנס לתקפו — יום מותו של הנספה ;

(2) לגבי אלמנה של נספה שמת לפני שחוק זה נכנס לתקפו — היום שבו נכנס חוק זה לתקפו.

פרק ששי : סדרי תשלום

27. תגמולים והענקה מיוחדת לפי חוק זה ישולמו מאוצר המדינה.

התשלום מאוצר
המדינה

28. (א) זכאי שהגיש בקשה לתגמול תוך שנה מיום היותו לזכאי — ישולם לו התגמול מיום היותו לזכאי.

מאומתו
מישלמים
תגמולים

(ב) זכאי שהגיש בקשה לתגמול לאחר שנה מיום היותו לזכאי — ישולם לו התגמול מיום הגשת הבקשה.

(ג) לא ישולם תגמול לאדם בעד התקופה שלפני היכנס חוק זה לתקפו, אלא אם הוא זכאי שקיבל מהמדינה מחמת מותו של נספה תשלומים חדשיים למחיתו הוא או למחית בני משפחתו של הנספה לפני שחוק זה נכנס לתקפו ; זכאי כאמור שהגיש בקשה לתגמול תוך שנה מיום שנכנס חוק זה לתקפו — ישולם לו התגמול מראשית התקופה שבעדה קיבל את התשלומים האמורים.

(ד) את התשלומים האמורים בסעיף קטן (ג) רשאי קצין ונגמולים לזקוף על חשבון תגמוליו של הזכאי המגיעים לו בעד התקופה שלפני שחוק זה נכנס לתקפו.

הענקה חד
פעמית במקום
תגמולים

29. אלמנה שפסקות (2) או (3) לסעיף 7 (ב) חלות עליה, — ישולם לה, לפי בקשתה סך-כל התגמולים המגיעים לה בצורת הענקה חד פעמית.

שיקום במקום
תגמולים

30. (א) קצין תגמולים רשאי לבוא לכלל הסכם עם זכאי, פרט לזכאי שסעיף 9, 13 או 29 חלים לגביו, שבמקום חלקו האישי של הזכאי בתגמולים שיגיעו לו לאחר ההסכם, יקבל סך חד-פעמי או אמצעי שיקום אחרים.

(ב) קצין תגמולים לא יעשה הסכם, כאמור, אלא אם נתמלאו תנאים אלה :

(1) הסך החד פעמי או אמצעי השיקום האחרים יש בהם, לדעת קצין

התגמולים, כדי ליצור מקור פרנסה קבוע למחית הזכאי ולמחית בני משפחתו של הנספה שהוא חייב במוזנותיהם או הנתונים להשגחתו או כדי לבסס מקור פרנסה, כאמור.

(2) הסכום החד פעמי אינו עולה על סכום גדול פי ששים מחלקו האישי של הזכאי בתגמולים.

(ג) זכאי שסעיף 9 או 13 אינו חל לגביו, אשר קיבל על פי הסכם, לפני שחוק זה נכנס לתקפו, במקום התגמולים שיהיה זכאי להם כבן משפחה של נספה, סכום חד-פעמי או אמצעי שיקום אחרים מהמדינה או על חשבונה, ונתקיים באותו סכום או באותם אמצעי שיקום התנאי האמור בסעיף קטן (ב) (1), רואים אותו הסכם כהסכם שנעשה על ידי קצין תגמולים עם זכאי על פי סעיף קטן (א), אף אם לא נתמלא בו התנאי האמור בסעיף קטן ב (2).

(ד) זכאי שבא לכלל הסכם כאמור לאחר שחוק זה נכנס לתקפו, לא ייפסק תשלום חלקו האישי בתגמולים, אלא כתום ששה חדשים מיום ההסכם.

(ה) זכאי שיתומים של הנספה סמוכים על שולחנו, אשר בא לכלל הסכם כאמור בסעיפים קטנים (א) או (ג) — ישולם לו בעד היתומים תגמול חדשי כהפרש שבין התגמול החדשי שהיה זכאי לו אלמלא ההסכם, ובין חלקו האישי של הזכאי באותו תגמול.

(ו) לצורך סעיף זה, „חלקו האישי של זכאי בתגמולים“ הוא —

(1) לגבי אלמנה שיתומי הנספה סמוכים על שולחנה — סכום השווה לתגמול המגיע לאלמנה על פי סעיף 7 (א).

(2) לגבי שכול שיתומי הנספה סמוכים על שולחנו — סכום השווה לתגמול שהיה מגיע לשכול זה, אלמלא היו היתומים סמוכים על שולחנו;

(3) לגבי זכאי אחר — התגמול החדשי המגיע לו.

31. (א) זכות לתגמול אינה ניתנת להעברה, לערבות לשיעבוד או עיקול בכל דרך שהיא, אלא אם כן נקבע בחוק זה אחרת.

(ב) תגמול ישולם מדי חודש בחדשו בסופו של כל חודש; אך תגמול המגיע לזכאי בעד התקופה שלפני החלטת קצין תגמולים לפי סעיף 23 או שלפני החלטת ועדת-ערעור לפי סעיף 25 ישולם בסופו של החודש שבו ניתנה ההחלטה, בניכוי כל סכום של מילווה שניתן לאותו זכאי לפי סעיף 24.

(ג) זכאי אשר לאחר שנכנס חוק זה לתקפו שולמו לו בתורת תגמולים סכומים למעלה מן התגמול המגיע לו, רשאי קצין תגמולים לעכב את תשלומו של כל תגמול שיגיע לו עד שהסכום שעוכב יהא שווה לסכומים ששולמו כאמור; ובלבד שבשום חודש לא יעוכב סכום העולה על שליש התגמול המגיע לו באותו חודש.

32. (א) מקבל שניתן לו, בין לפני שנכנס חוק זה לתקפו ובין לאחר מכן, מילווה שיקום מאוצר המדינה או בערבות המדינה או מקרן שהמדינה ערבה להפסדיה, רשאי קצין תגמולים להורות שיעוכב מתגמולו החדשי חלק שאינו עולה על שליש ממנו, עד שהמילווה יסולק במלואו.

תגמולים
הוראות שונות

סיוק מצוות
שיקום

(ב) "מילוה שיקום" פירושו בסעיף זה — מילוה שקצין תגמולים משוכנע בו שניתן למטרות שיקום.

פרק שביעי: תקנות שיקום

תקנות בדבר
שיקום

33. (א) שר הבטחון רשאי להתקין תקנות בענינים אלה:

- (1) הענקת תשלומים ומתן מילוה לזכאים, לשם יצירת מקורות פרנסה או ביסוסם, ואופן סילוק המילוה האלה;
- (2) המצאת מקומות עסק לזכאים;
- (3) מתן מילוה לזכאים לצרכי דיור ושיכון ואופן סילוק המילוה האלה;
- (4) קביעת נוהל בכל ענין הנידון בתקנות;
- (5) מינוי קציני שיקום ורשויות אחרות לביצוע התקנות, קביעת סמכויותיהם, תחומי פעולתם וסדרי עבודתם.

(ב) שר הבטחון רשאי, בהסכמת שר העבודה והביטוח העממי, להתקין תקנות

בענינים אלה:

- (1) הטלת חובה על נותני עבודה, או על סוגים מסויימים של נותני עבודה, להעסיק זכאים בעבודות או בהתעסקויות שייקבעו בתקנות, במכסה או במספר שייקבעו בתקנות;
- (2) כינון רשויות מוסמכות לטיפול בעניני העסקת זכאים וקביעת סמכויותיהן וסדרי עבודתן.

(ג) שר הבטחון רשאי, בהסכמת שר העבודה והביטוח העממי ולאחר התייעצות עם מרכז לשכות העבודה הכלליות, להתקין תקנות בדבר הסדרים לקבלת זכאים לעבודה.

הקלות שונות

34. (א) שר הממונה על ביצוע כל חוק שהוא, רשאי, לאחר התייעצות עם שר הבטחון ושר העבודה והביטוח העממי —

- (1) להתקין תקנות שתכליתן לפטור, בשלמות או באופן חלקי, זכאים או סוג מסויים שבהם, מדרישות אותו החוק, או מחובות, מתנאים ומהגבלות המוטלות על פיו;
- (2) להתקין תקנות אשר לפיהן תינתן לזכאים או לסוג מסויים שבהם זכות קדימה לקבלת רשיונות לעסוק במקצוע, בתעשייה, במלאכה או במסחר;
- (3) להתקין תקנות אשר לפיהן תינתן לבני משפחה של נספה או לסוג מסויים שבהם זכות קדימה ליהנות משירותם של מוסדות לימוד או חינוך ולקבל סטיפנדיות או הנחות בדמי לימוד.

(ב) תקנות שיותקנו על ידי שר על פי סעיף זה כוחן עדיף מכוחו של כל

חוק אחר.

(ג) בסעיף זה —

"שר" כולל את ראש הממשלה.

„שר הממונה על ביצוע חוק“ פירושו —

- (1) לגבי פקודה או תקנות שעמדו בתקפן ביום ה' באייר תש"ח (14 במאי 1948) — השר שבידו נתונות הסמכויות שהיו קודם בידי הנציב העליון או בידי הנציב העליון במועצתו על פי אותה הפקודה או אותן התקנות.
(2) לגבי חוק אחר — השר שנקבע במפורש באותו חוק כממונה על ביצועו.

35. בפרק זה — הנדרות סיוחדות

- (א) המונח „בן משפחה“ כולל אח או אחות של נספה, יתומים מאב ומאם, הסמוכים על שולחנם של אח או אחות העומדים ברשות עצמם, ואשר אלמלא האח או האחות העומדים ברשות עצמם היה מגיע להם תגמול;
(ב) המונח „זכאי“ כולל אח או אחות העומדים ברשות עצמם שהנוכחים בפסקה (א) סמוכים על שולחנם.

פרק שמיני : שונות

36. (א) אדם שמסר במויד לקצין תגמולים או לועדת ערעור ידיעה כוזבת בענין בזכויותיו לפי חוק זה, דינו — מאסר עד ששה חדשים או קנס עד מאה וחמישים לירות או שני הענשים כאחד.
(ב) אדם שבמרמה השיג תגמול לעצמו או לאדם אחר, דינו — מאסר עד שתי שנים.
(ג) אין סעיף זה גורע מאחריותו הפלילית של אדם לפי כל חוק אחר.

עבירות

37. שר הבטחון ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.

ביצוע ותקנות

דוד בן-גוריון דוד בן-גוריון
ראש הממשלה שר הבטחון

יוסף שפרינצק
יושב ראש הכנסת
ממלא מקום נשיא המדינה